

Fokprogramma Wiltshire Horn Schaap

Doel	De verbetering van het ras.
Eigenschappen van het ras	<p>De rasstandaard van het Wiltshire Horn Schaap gaat uit van volgende eigenschappen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Het Wiltshire Horn schaap is een grootramig, goed gespierd schaap. Het is gehoornd, zelfruiend en heeft een statig en fier voorkomen. <p>KOP</p> <ul style="list-style-type: none">• De kop is goed gevormd met een goede verhouding, voldoende sprekend, met een witte beharing en goed gestelde oren.• Oren - relatief lang en breed.• Gezicht - breed en van gemiddelde lengte; geheel wit.• Ogen - groot, helder, levendig, opvallend en moedig.• Neus - wijde neusvleugels, neusspiegel bij voorkeur donker. Ramsneus.• Gebit - sterk en geplaatst in een sterke onderkaak. Varkensbek of snoeksbek zijn niet toegelaten. <p>HORENS</p> <ul style="list-style-type: none">• Rammen en ooiën zijn gehoornd. De horens buigen achterwaarts met een symmetrische, elegante ronding, weg van het hoofd en de hals.• Bij de rammen is de hoorn zwaarder en groter en maakt een extra bocht zonder tegen de hals of het hoofd te groeien en zonder al te erg het gezicht van de ram te belemmeren. <p>ONTWIKKELING</p> <ul style="list-style-type: none">• Het Wiltshire Horn Schaap is een middelzwaar tot zwaar, grootramig schaap. De verhouding schofthoogte, lengte en vooral de borstdiepte en breedte zijn belangrijk. Het heeft schuine brede schouders. De staart is breed en goed opgezet. De achterhand is breed en diep met goed gevormde bouten.• In het fokdoel wordt de gewenste evolutie van de schofthoogte, de borstdiepte, de lengte en het gewicht weergegeven.

	<p>BESPIERING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Wiltshire Horn Schaap is een vleesschaap. Daarom wordt een goede bespieroing nagestreefd. Vooral een mooie bespieroing van de rug vanaf de hals over de rug tot de lendenen is gewenst. <p>TYPE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Wiltshire Horn Schaap heeft een zeer typisch voorkomen. Het draagt zijn kop fier. De rug is lang en goed aansluitend aan schouders en kruis. De schouderkop ligt niet boven het rugniveau bij ooiën en slechts een weinig erboven bij rammen. De borst is breed en de buiklijn is recht. Rammen hebben een mannelijk voorkomen, ooiën een vrouwelijke uitstraling <p>BEENWERK</p> <ul style="list-style-type: none"> • De voorbenen zijn recht, staan ver uiteen en dragen geen wol. De achterbenen zijn vol bekleed tot de hak. De voorbenen zijn behaard en de achterbenen dragen geen wol beneden de hak. • Ze hebben een goed gebogen spronggewricht met sterke koten en stevige hoeven <p>VACHT</p> <ul style="list-style-type: none"> • De wol is zeer dicht en kort. De kop, de benen en de buik zijn onbewold maar hebben een (witte) beharing. De kleur van de wol is wit. Kleine zwarte vlekjes op het lichaam zijn toegestaan. Onder de vacht bevindt zich een roze huid. • Het Wiltshire Horn Schaap is zelfruiend. Niet zelfruiende schapen zijn niet toegestaan.
Geografisch gebied	Vlaanderen
Systeem van identificatie	<p>De schapen zijn geïdentificeerd bij middel van twee identieke plastic oormerken, één in ieder oor. De overheid erkent vier types van oormerken. Voor het merken van de dieren worden Couple 14 of Bouton oormerken gebruikt. Voor dieren die uitgevoerd worden én geboren zijn na 1 januari 2010 is een elektronisch oormerk (twee types zijn erkend) verplicht. Via deze oormerken krijgt ieder stamboekdier een uniek nummer. Elk oormerknummer is opgebouwd als volgt: BE + controlecijfer + 4 cijfers die voor stamboekfokkers het unieke stamboeklidnummer vormen + 4 cijfers die</p>

	<p>het diervolnummer vormen. Stamboekfokkers krijgen dus een uniek lidnummer toegewezen dat voor het stamboek gekoppeld is aan het beslagnummer.</p> <p>De geldige oormerktypes zijn terug te vinden op de website van DGZ en dienen daar besteld te worden.</p>
<p>Systeem voor registratie van afstamming</p>	<p>Kleine Herkauwers Vlaanderen v.z.w. gebruikt de stamboeksoftware en servers van de firma Falcoo-automatisering Brieveweg 79, 8340 Damme.</p> <p>In de databank worden voor ieder stamboekdier volgende gegevens bijgehouden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het ras 2. het stamboeknummer, 3. het sanitelnummer, 4. het geslacht 5. de geboortedatum, 6. de naam (facultatief) 7. de worpgrootte, 8. de vader, 9. de moeder, 10. het aantal worpen geboren uit dit dier 11. het aantal lammeren geboren uit dit dier 12. het OSE-genotype indien bekend 13. de sectie waarin het dier is geregistreerd: hoofdsectie of aanvullende sectie 14. de klasse waarin het dier geregistreerd is: geboorteboek of promotieklasse . 15. de fokker 16. de eigenaar 17. datum van voorlopige keuring van ramlammeren (indien ze voor stamboekkeuring aangeboden worden) 18. de keuringsdatum van de stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd indien die heeft plaats gevonden 19. de schofthoogte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen en oaien) 20. de lengte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen en oaien)

21. de borstdiepte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen en oaien)
22. de balk (scores tussen 70 en 100 voor kop, ontwikkeling, bespiering, evenredigheid, type, beenwerk, vacht en algemeen voorkomen) (verplicht voor rammen en oaien).
- 23.

Zoötechnisch certificaten (stamboekdieren; sperma, eicellen en embryo's van stamboekdieren)

Aan de hand van bovenstaande gegevens wordt het zoötechnisch certificaat (Europees model vastgelegd in fokkerijverordening) digitaal samengesteld.

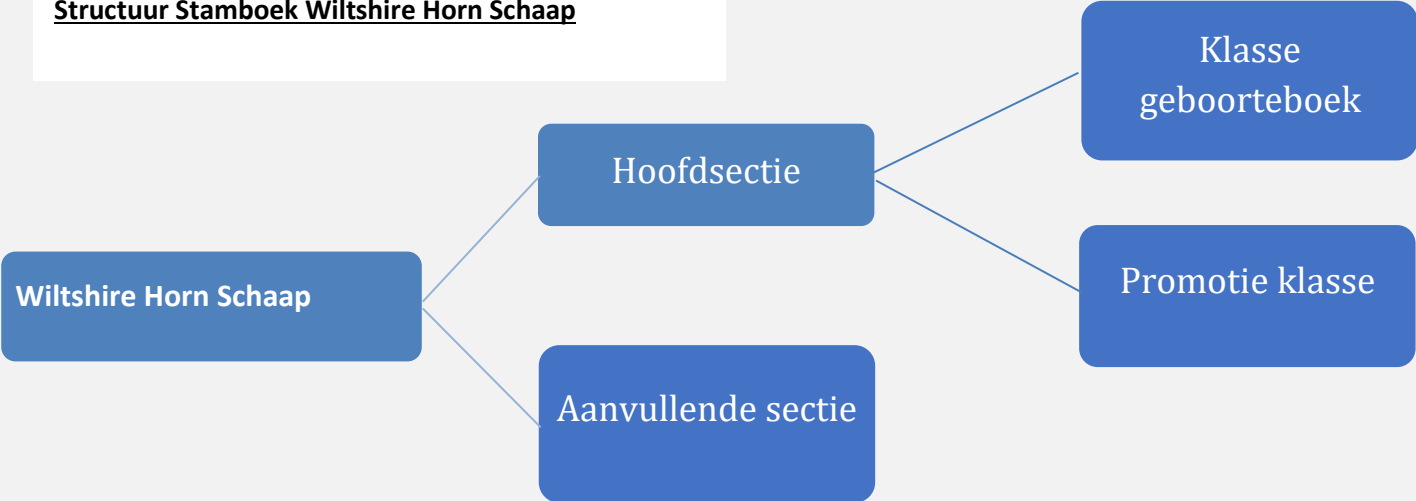
Systeem voor registratie:

- In de databank van KHV worden voor ieder dier bovenstaande diergegevens bijgehouden
- Aangekochte dieren met officieel zoötechnisch certificaat uitgegeven door andere stamboekverenigingen (en indien buitenlandse dieren vergezeld van een geldig gezondheidscertificaat) worden ingeschreven in de databank van KHV met overname van de gegevens van de drie eerste generaties en verschijnen op de dierlijst van het importerende beslag.
- Met alle dieren geregistreerd in het geboorteboek kan gefokt worden. De nakomelingen van deze dieren worden opgenomen in het geboorteboek. Wegens het feit dat de ouders van deze nakomelingen ofwel **ooit** werden **afgekeurd** ofwel **nooit voor stamboekkeuring** werden **aangeboden** (dus geen keuring op zichtbare afwijkingen ten opzichte van de rasstandaard en zichtbare zoötechnische gebreken), kunnen deze nakomelingen nooit promoveren naar een hogere klasse. Zij blijven in het geboorteboek.
- Dieren die op initiatief van de eigenaar voor stamboekkeuring (uitgebreide of vereenvoudigde procedure) worden aangeboden, kunnen rekening houdend met hun fenotype en genotype (indien bekend of af te leiden uit hun stamboom) promoveren naar de promotieklasse. De stamboekkeuring gaat ongeacht de leeftijd steeds gepaard met een keuring op zoötechnische gebreken, met een beoordeling van het uiterlijk waarbij het dier dient te voldoen aan de kenmerken voorgeschreven door de rasstandaard.
- Met dieren uit de promotieklasse van het Wiltshire Horn Schaap kan worden gefokt. De nakomelingen worden opgenomen in het geboorteboek en komen in aanmerking om te gepaste tijde voor stamboekkeuring te worden aangeboden en bij positieve keuring te promoveren de promotieklasse.
- Iedere fokker is vrij om zijn stamboekregistratie op papier door te geven dan wel via het online registratieprogramma (FALCOO KHV Vlaanderen) van het stamboek. De fokker krijgt toegang tot zijn

	<p>diergegevens via een unieke login en individueel paswoord. Per fokkerij-jaar kan de fokker één geboortelijst aanmaken en via een vast sjabloon de worpen ingeven. Op de geboortelijst verschijnen alle ooiën van het beslag. Per fokooi geeft de fokker door:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ de vader van de te registreren lammeren (te selecteren uit rammen die opgenomen zijn in de databank om fouten in de nummers te vermijden), ○ de manier waarop de dracht tot stand kwam: <ul style="list-style-type: none"> ▪ natuurlijke bronst gevolgd door natuurlijke dekking, ▪ hormonaal geïnduceerde bronst <ul style="list-style-type: none"> • gevolgd door natuurlijke dekking • kunstmatige inseminatie • embryotransplantatie ○ de geboortedatum van de lammeren, ○ het aantal geboren lammeren, levend of doodgeboren, ○ het levensnummer van ieder levend lam, ○ het geslacht van ieder lam ○ het geboortegewicht van ieder lam (indien gewenst) <ul style="list-style-type: none"> • De fokker is zelf verantwoordelijk voor het correct doorgeven van de geboortegegevens van zijn lammeren. • Jaarlijks wordt steekproefsgewijs een afstammingscontrole uitgevoerd ter ondersteuning van de betrouwbaarheid van de doorgegeven geboortegegevens.
<p>Selectie- en fokdoelstellingen</p>	<p>Het Wiltshire Horn Schaaap wordt gehouden voor zijn zeer goede vleeskwaliteit met optimale vetbedekking waarbij het slachtpercentage heel belangrijk is.</p> <p>Het fokdoel dat hierbij aansluit gaat uit van volgende streefdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een volwassen ooi werpt en zoogt probleemloos gemiddeld 2 lammeren per jaar. • Een snelle groei van de lammeren, met een goede voederconversie is belangrijk. Hoe sneller slachtrijp, hoe hoger de opbrengst. Fokkers krijgen het advies hun lammeren te wegen om zodoende een zicht te krijgen op de melkgifte van de moeder en het groeipotentieel van de lammeren. <ul style="list-style-type: none"> • Groei: minimaal 360 gram/dag tot 60 dagen

- De selectie richt zich op oaien met goede moedereigenschappen, een hoge melkgifte en weinig uierproblemen. **Fokkers krijgen het advies om via de groei van de lammeren de moedereigenschappen en de melkgifte van de moeders te monitoren.**
- Het Wiltshire Horn Schaap lamt zonder hulp. **Fokkers krijgen het advies om oaien die uitzonderlijk toch aflamproblemen hebben weg te selecteren.**
- Genetische vooruitgang boeken in de richting van de selectiecriteria vraagt om een strenge selectie van de voor de fokkerij in te zetten vader- en moederdieren in de richting van de hier opgesomde selectiecriteria, zodat de ouderdieren die eigenschappen kunnen doorgeven aan hun nakomelingen
- De selectie streeft naar de mogelijkheid om jaarlingooien te laten werpen met een gemiddelde worpgrootte van anderhalf lam en streeft naar een lange levensduur van de moederdieren (8 keer lammeren moet haalbaar zijn)
- Het streven naar een optimale structuur van het karkas staat voorop (optimale vetbedekking en optimaal percentage tussenvezelvet (niet te droog en niet te vet) => hoog slachtpercentage.
- **Bij stamboekopname wordt van alle jaarlingrammen de schofthoogte, de lengte en de borstdiepte geregistreerd. Deze cijfers zijn consulteerbaar voor iedere volwassen ram.**
- De streefmaten voor 'ontwikkeling' zijn voor volwassen oaien:
 - een schofthoogte van 75 cm, een lengte van 88 cm, een borstdiepte van 38 cm en een gewicht van 72 kg
- De streefmaten voor ontwikkeling voor volwassen rammen zijn:
 - een schofthoogte van 76 cm, een lengte van 90 cm, een borstdiepte van 42 cm en een gewicht van 126 kg
- Stamboekfokkerij is ook exterieurfokkerij. De exterieurkeuring van alle rammen en van alle oaien gebeurt op anderhalfjarige leeftijd. Het stamboek hanteert twee systemen: een beperkte en een meer uitgebreide stamboekkeuring waarover meer onder de titel 'Systemen voor prestatieonderzoek'.
- De gezondheid van de dieren is van groot belang binnen de stamboekfokkerij. Fokkers worden geadviseerd om enkel dieren in te zetten met een probleemloze gezondheid die een minimum aan diergeneeskundige zorg vereisen en die geen zoötechnische gebreken vertonen. Bijzondere aandacht gaat naar de soliditeit van het beenwerk. De score voor beenwerk binnen de balk is hiervoor een goede graadmeter.
- Het vermijden van een te hoge inteeltgraad: het door het stamboek ter beschikking gestelde fokprogramma bevat een module 'rammenadvies' waarbinnen de fokker de in de databank aanwezige rammen virtueel kan paren met de op het bedrijf aanwezige oaien. Het programma berekent de inteeltcoëfficiënt voor de ingevoerde paringen en geeft de fokker inzicht in de opbouw van de inteeltcoëfficiënt via de partiële inteeltcoëfficiënten per gemeenschappelijke voorouder. De fokker kan op die manier onverantwoord hoge inteeltcoëfficiënten bij de lammeren vermijden.

<p>Systemen voor prestatieonderzoek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De uitgebreide exterieurkeuring van alle rammen en ooien gebeurt op anderhalfjarige leeftijd en bestaat uit het inschalen van de kwaliteiten van de aangeboden dieren op een schaal van 70 tot 100. Acht kenmerken worden beoordeeld volgens de criteria van de rasstandaard: kop, ontwikkeling, bespiering, evenredigheid, type, beenwerk, vacht en algemeen voorkomen. Het geheel van deze kenmerken noemt men de keuringsbalk. Het inschalen van het kenmerk ontwikkeling gebeurt computermatig op basis van een lineaire tabel waarin de som van de opgemeten schofthoogte + de lengte + de borstdiepte correspondeert met een bepaalde score voor het kenmerk ontwikkeling. Deze maten worden gemeten door een lid van een in deze materie opgeleid korps van stamboekkeurders. De score voor de zeven overige kenmerken wordt verkregen op basis van een subjectieve inschatting van de kenmerken door de stamboekcommissie. De stamboekkeurders worden geselecteerd op basis van hun kennis van de dierkenmerken opgenomen binnen de rasstandaard en hun ervaring als fokker. Zij dienen minstens één keer om de twee jaar aan de opleiding voor stamboekkeurders deel te nemen. De keuringsbalk is voor elk gekeurd dier consulteerbaar in de databank van het stamboek en wordt eveneens afgedrukt op het zoötechnisch certificaat. Deze data kunnen door de fokkers gebruikt worden om de selectie te maken van de toekomstige ouderdieren binnen hun fokkerij. • De lineaire keuring van de schofthoogte, de lengt en de borstdiepte laten de fokker toe om deze data te gebruiken bij het veredelingswerk en aldus te selecteren op een betere ontwikkeling. Momenteel worden deze resultaten nog niet gebruikt voor het uitdraaien van fokwaardeschattingen voor ontwikkeling maar gezien de aanzienlijke erfelijkheidsgraden (gerapporteerd tussen 0.26 en 0.57 (2004, S. Janssens, W. Vandepitte)) kan de fokker makkelijk vooruitgang boeken door gebruik te maken van goed ontwikkelde ouderdieren. • Het vrijwillig weegprogramma: de stamboeksoftware biedt de fokker de mogelijkheid om het geboortegewicht, het 30-, 70- en 130-dagengewicht in te voeren in de databank en deze gegevens in de dierfiche bij te houden. Ook op deze data worden nog geen fokwaardeschattingen berekend en is het aan de fokker om binnen zijn selectie zelf met deze data aan de slag te gaan. De opmerking betreffende de vrij hoge erfelijkheidsgraden is ook hier van toepassing.
--	--

Systemen voor genetische evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> • Steekproefsgewijs wordt jaarlijks een afstammingscontrole uitgevoerd. Daartoe wordt bij een aantal trio's (lam, vader en moeder) een bloedstaal afgenomen en een DNA-analyse uitgevoerd. Dieren waarvan blijkt dat een foutieve afstamming staat geregistreerd, worden uit het stamboek verwijderd, tenzij de fokker na DNA-analyse de biologische stamboek geregistreeerde ouders kan bewijzen. • Fokkers verkeren in de mogelijkheid om op eigen kosten de OSE-status van hun dieren te laten bepalen en te laten registreren in de databank. Deze gegevens kunnen door de fokkers samen met de laboresultaten gebruikt worden als bewijsmateriaal voor het bekomen van het statuut niveau 1 van OSE-resistent bedrijf.
Voorschriften voor onderverdeling in secties/klassen	<p style="text-align: center;"><u>Structuur Stamboek Wiltshire Horn Schaap</u></p> <pre> graph LR A[Wiltshire Horn Schaap] --> B[Hoofdsectie] A --> C[Aanvullende sectie] B --> D[Klasse geboorteboek] B --> E[Promotie klasse] </pre>
Hoofdsectie	Wiltshire Horn Schaap
Klassen	<ul style="list-style-type: none"> - Klasse: Geboorteboek: alle binnen het stamboek geboren dieren worden geregistreerd in het geboorteboek - Klasse: Promotieklasse Wiltshire Horn: In deze klasse worden alle Het Wiltshire Horn schapen opgenomen die voldoen aan volgende voorwaarden:

	<ul style="list-style-type: none"> • geregistreerd zijn in het KHV geboorteboek • of geïmporteerd zijn uit een ander Europees Wiltshire Horn stamboek • aangeboden voor stamboekkeuring en daarbij stamboekwaardig bevonden zijn (voldoen aan de rasstandaard en geen zoötechnische gebreken vertonen)
<i>Aanvullende secties</i>	<p>Ooien die niet in aanmerking komen voor inschrijving in de hoofdsectie van het Wiltshire Horn stamboek en die wel reglementair geïdentificeerd zijn en bij stamboekkeuring blijken te voldoen aan de eigenschappen en de minimale prestatievereisten van de Wiltshire Horn zoals beschreven in het fokprogramma van de Wiltshire Horn kunnen worden opgenomen in de aanvullende sectie van het Wiltshire Horn stamboek.</p> <p>Op verzoek van de fokkers neemt het Wiltshire Horn stamboek de ooien die in de aanvullende sectie van het Wiltshire Horn stamboek zijn geregistreerd, op in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) van dit stamboek mits zij voldoen aan de volgende voorwaarden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het vrouwelijk dier dat in aanmerking komt om te worden opgenomen in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) stamt in vrouwelijke lijn af van een moeder en een grootmoeder die zijn opgenomen in de aanvullende sectie van het Wiltshire Horn stamboek 2. het vrouwelijk dier stamt af van een vader en beide grootvaders die zijn ingeschreven in de hoofdsectie van een Wiltshire Horn stamboek. Bovendien wordt de eerste generatie nakomelingen die afstammen van dergelijk vrouwelijk dier en een mannelijk raszuiver fokdier dat is ingeschreven in de hoofdsectie van het stamboek van hetzelfde ras ook beschouwd als raszuivere fokdieren en worden opgenomen in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) van het Wiltshire Horn stamboek. <p>Eens opgenomen in het geboorteboek kan het dier voor stamboekkeuring aangeboden worden en desgevallend promoveren naar de promotieklasse.</p>
Zullen vermeld worden op het zoötechnische certificaat:	
resultaten prestatie-onderzoek	<p>Alle dieren dienen op anderhalfjarige leeftijd door de fokker te worden aangeboden voor de uitgebreide stamboekkeuring. Naast de keuringsbalk (scores tussen 70 en 100 voor kop, ontwikkeling, bespiering, evenredigheid, type, beenwerk, vacht en algemeen voorkomen) wordt van deze dieren bij stamboekkeuring ook de schofthoogte, de lengte en de borstdiepte opgemeten. Deze drie maten worden samen met de keuringsbalk vermeld op het zoötechnisch certificaat.</p>

<p>genetische defecten</p>	<p>Volgende zoötechnische gebreken maken de promotie van een dier van het geboorteboek of van de aanvullende sectie naar een hogere klasse van de hoofdsectie onmogelijk, de aanwezigheid van de afwijking wordt vermeld op het zoötechnisch certificaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varkensbek: een te korte onderkaak maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk • Snoeksbek: een te korte bovenkaak maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk • Cryptorchidie (unilateraal en bilateraal): één of twee niet ingedaalde teelballen bij de ram maken de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk. • Microphthalmie: de afwezigheid van de ogen of de aanwezigheid van zeer kleine ogen leidt tot uitsluiting uit het stamboek van de lijders (blinde lammeren) en van de dragers (ouders). <p>Deze opsomming is niet limitatief. Andere hier niet vermelde afwijkingen kunnen ook relevant zijn om de promotie naar een hogere klasse niet toe te staan.</p>
<p>genetische bijzonderheden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fokkers verkeren in de mogelijkheid om op eigen kosten de OSE-status van hun dieren te laten bepalen en te laten registreren in de databank. Deze gegevens kunnen door de fokkers samen met de laboresultaten gebruikt worden als bewijsmateriaal voor het bekomen van het statuut niveau 1 van OSE-resistent bedrijf. De OSE-status van dieren wordt indien bekend opgenomen in het zoötechnisch certificaat.
<p>Uitbesteding van technische activiteiten:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Met de provinciale verenigingen van fokkers van vleeschapen wordt een overeenkomst gemaakt rond de organisatie van de stamboekkeuringen. • In samenspraak tussen KHV v.z.w. en de hierboven vermelde instantie van de KU-Leuven wordt jaarlijks innovierend onderzoek opgezet dat de schapenfokker ten goede komt (inteelcoëfficiënten in bedreigde rassen, wormweerstand, fokwaardeschattingen, ...)